

İç Kontrol

İç Kontrol, işletme organizasyonunda yönetim kurulu, yöneticiler ve çalışanlar tarafından yönlendirilen, operasyonların etkinliği ve verimliliğini, mali raporlama sisteminin güvenilirliğini, yasal düzenlemelere uygunluk sağlamayı amaçlayan ve bu konuda makul güvence sağlamak için tasarlanan ve iş süreçlerinin içinde yer almasından ötürü bir sistem olarak nitelendirilen bir kavramdır. Süreç ise bir girdiyle başlayan (insan gücü, makine, malzeme, teknoloji vb.) ve bu girdiye katma değer ilavesi ile belirli bir çıktı üreten birbiriyle bağlantılı adımlar, işlemler dizisidir.

Şirket içerisindeki süreçler belirlendikten sonra, bu süreçlerin içerisindeki iç kontrollerin tespiti yapılmalı ve bunların işleyip işlemediği test edilmelidir.

İç Kontrol Sisteminin Amaçları

- İşletme Varlıklarını Korumak ve Her Türlü Kayıpları Önlemek
- Muhasebe Verilerinin Doğruluğunu ve Güvenilirliğini Sağlamak
- İşletme Faaliyetlerinin Etkinliğini Arttırmak
- Yönetim Politikalarına Bağlılığı Sağlamak

Risk Tabanlı İç Denetim Faaliyetlerine İlişkin Yol Haritası



İç Denetim – İç Kontrol İlişkisi

Uluslararası İç Denetçiler Enstitüsü “IIA” tarafından Uluslararası İç Denetim Standartlarında tarif edildiği şekliyle İç denetim; bir kurumun faaliyetlerini geliştirmek ve onlara değer katmak amacını güden bağımsız ve objektif bir güvence ve danışmanlık faaliyetidir.

İç denetim, kurumun risk, yönetim, kontrol ve yönetim süreçlerinin etkinliğini değerlendirmek ve geliştirmek amacına yönelik sistemli ve disiplinli bir yaklaşım getirerek kurumun amaçlarına ulaşmasına yardımcı olur.

İç Kontrol Elemanı Olarak İç Denetim

Son yıllarda şirketlerde yaşanan bilgilerin güvenilirliği sorunları ile birlikte dünyada yönetim ve denetim adına yaklaşım ve prensipler sorgulanır hale gelmiştir. Bu nedenle, klasik iç denetim yaklaşımlarından, öncelikli amacı yüksek riskli alanlara yoğunlaşmak olan risk odaklı denetim yaklaşımına geçiş yapılmıştır.

Risk odaklı iç denetim faaliyeti, işletmenin başlıca riskleri ve bu risklerin yönetilmesi üzerine odaklanan bir süreçtir. İç denetim bu doğrultuda yönünü değiştirmiş, geçmişle ve sadece kontrollerle ilgilenmeyi bırakarak yüzünü geleceğe dönmüş ve gelecekte organizasyonu bekleyen risklere odaklanmıştır.

Günümüzde artık iç denetimden geriden gelip bir şeyler olduktan sonra tespitte bulunması değil, öne geçip öngörülerde bulunması, sadece riskleri değil fırsatları da ortaya koyması beklenir. İç denetimin yeni boyutları: Risk yönetimi, kontrol ve kurumsallaşmadır.

Kurumsal Risk Yönetim Aracı Olarak Risk Odaklı İç Denetim

İç denetimin, KRY içindeki temel rolü önemli risklerin uygun bir şekilde yönetilmesinin ve ayrıca kurumun iç kontrol sisteminin etkin bir şekilde işleminin sağlanmasına yardımcı olmak üzere yönetime, KRY faaliyetlerinin etkinliği ile ilgili olarak güvence hizmeti vermektir (Reading vd. 2007:3)

IIA, “Kurumsal Risk Yönetiminde İç Denetimin Rolü” konulu durum değerlendirme raporu yayınlamıştır. Bu Raporun amacı; İç denetim yöneticilerine, görev yaptıkları kurumlardaki kurumsal risk yönetimi konuları hakkında yardımcı olmaktır. KRY prosesinin her safhasında hangi rollerin kabullenilip kabullenilmemesi gerektiği ağıdaki tablodaki gibi özetlenmektedir;

Kurumsal Risk Yönetimi'ne Dair İç Denetimin Temel Görevleri	• Risk yönetim süreçlerine dair güvence verilmesi • Risklerin doğru şekilde değerlendirildiğine dair güvence verilmesi • Risk yönetim süreçlerinin değerlendirilmesi • Ana risklerin raporlanmasının değerlendirilmesi • Ana risklerin yönetiminin gözden geçirilmesi
Kurumsal Risk Yönetimi'ne dair İç Denetimin Belli Şartlar Altında Üstlenebildiği Görevler	• Risklerin belirlenip değerlendirilmesinin kolaylaştırılması • Risklere dair yönetime rehberlik edilmesi • KRY faaliyetlerinin uyumlu hale getirilmesi • Risklerin konsolide olarak raporlanması • KRY yapısının geliştirilmesi ve devam ettirilmesi • KRY kurulmasına sahiplik etmek • Yönetim Kurulu öncesi risk yönetim stratejisinin geliştirilmesi
Kurumsal Risk Yönetimi'ne dair İç Denetimin Üstlenmemesi Gereken Görevler	• Risk iştahının belirlenmesi • Risk yönetimi süreçlerinin düzenlenmesi • Riskler üzerine yönetim güvencesi verilmesi • Risklere karşılık alınacak aksiyonların yönetim adına uygulanması • Risk yönetiminin sorumlusu olmak

Kaynak: Institute of Internal Auditors (IIA), 2004, The Role of Internal Auditing in Enterprise-Wide Risk Management, Global Headquarters, U.S.A., s.4.

TÜRK TİCARET KANUNU AÇISINDAN İÇ KONTROL, İÇ DENETİM VE RİSK YÖNETİMİ

6102 Sayılı TTK'da bazı konularda sadece yönetim kurulunun karar alabileceği, esas sözleşme ile dahi olsa, bu konuların genel kurul dâhil başka herhangi bir organa bırakılamayacağı açıkça ifade edilmiştir. İç kontrol, iç denetim ve risk yönetimi açısından Münhasıran Yönetim Kurulu'na bırakılan görev ve yetkiler kanunda tek tek sayılmıştır. Bunlardan önemli olanlarına aşağıda yer verilmiştir;

- Şirketin üst düzeyde yönetimi ve bunlarla ilgili talimatların verilmesidir. Şirketin genel işletme politikası yanında, yatırım, finansman, temettü gibi politikalarının ve bunlara ulaşılması için seçilen araçların belirlenmesi, bu kapsamda hedeflere ulaşılıp ulaşılmadığının veya ulaşılıp ulaşılmayacağının tespiti üst düzeyde yönetim kavramının içeriğini oluşturan başlıca konulardır.
- Şirket yönetim teşkilâtının belirlenmesidir. Burada, yönetim faaliyetinde yer alan kişiler arasındaki hiyerarşinin ve bu ilişkide görev alanlarının belirlendiği bir örgüt şemasının oluşturulması söz konusudur.
- Muhasebe, finans denetimi ve şirketin yönetiminin gerektirdiği ölçüde, finansal planlama için gerekli düzenin kurulmasıdır. Buradaki görev ve yetki, temelde, muhasebe örgütü ile finansal denetim (iç denetim) usulünün ve şeklinin belirlenmesi ile ilgilidir.

- Pay defteri, yönetim kurulu karar ve genel kurul toplantı ve müzakere defterlerinin tutulması, yıllık faaliyet raporunun ve kurumsal yönetim açıklamasının düzenlenmesi ve genel kurula sunulması, genel kurul toplantılarının hazırlanması ve genel kurul kararlarının yürütülmesidir.
- Yönetimle görevli kişilerin, özellikle kanunlara, esas sözleşmeye, iç yönetmeliklere ve yönetim kurulunun yazılı talimatlarına uygun hareket edip etmediklerinin üst gözetimidir.
- Müdürlerin ve aynı işleve sahip kişiler ile imza yetkisine haiz bulunanların atanmaları ve görevden alınmalarıdır.



Merkez Ofis

Beybi Giz Plaza Dereboyu
Cad. Kat: 19 ve 29 PK.34898
Maslak - İSTANBUL

+90 212 290 37 60
gym@gureli.com.tr

Ankara Ofis

ASO Kule Atatürk Bulvarı
No: 193 PK.06680
Kavaklıdere - ANKARA

+90 312 466 84 20
gymankara@gureli.com.tr

İzmir Ofis

1379 Sok. No: 19
D: 8 PK.35220
Alsancak - İZMİR

+90 232 463 88 63
gymizmir@gureli.com.tr

Antalya Ofis

Fener Mah. 1964 Sok.
No: 36 D: 4 PK.07160
Lara-ANTALYA

+90 242 324 62 00
gymantalya@gureli.com.tr

Trakya Ofis

Atatürk Bulvarı
No: 44 D: 9-10 PK.59100
TEKİRDAĞ

+90 282 261 25 30
gymtrakya@gureli.com.tr

Bursa Ofis

Akademi Cad. No: 10 Zeno İş
Merkezi D Blok Kat : 7 No: 31
Nilüfer-BURSA

+90 224 451 27 10
gymbursa@gureli.com.tr

Gaziantep Ofis

Muammer Aksoy Bul.
Nişantaşı Sk. No: 11 Kat: 5
Şehitkamil-GAZİANTEP

+90 342 215 10 70
gymgaziantep@gureli.com.tr

BAKER TILLY GÜRELİ HAKKINDA

BAKER TILLY GÜRELİ, Baker Tilly International ağıının bağımsız bir üyesidir. Baker Tilly International, Dünya çapında ilk 8 büyük denetim ve danışmanlık firması arasındadır. 149 ortak firma ile 125 ülkede, 642 ofisle hizmet vermektedir. Yıllık global cirosu 3 Milyar USD'nin üzerindedir. Dünya çapında yaklaşık 25.000 profesyonel çalışanı bulunmaktadır.

Gürelî Yeminli Mali Müşavirlik ve Bağımsız Denetim Hizmetleri A.Ş. 1984 yılında İstanbul'da kurulmuş olup, buradaki merkez ofisi dışında İzmir, Antalya, Trakya Ankara, Bursa ve Gaziantep ofisleri ile hizmet vermektedir.

Türkiye'de bankalar ve diğer mali kurumların, sigorta şirketlerinin, enerji piyasasında faaliyet gösteren firmaların ve halka açık anonim şirketlerin denetimleri, yerel mevzuatı düzenleyici kurumlar olan Sermaye Piyasası Kurulu, BDDK, EPDK ve Sigorta Murakebe Kurulu tarafından düzenlenmektedir. Firmamızın sözkonusu kurumlardan alınan denetim yetki belgelerine ek olarak 3568 sayılı YMM kanunu uyarınca vergi denetimi yapma yetkisi de bulunmaktadır.

Hizmetlerimiz

YMM Tasdik Hizmetleri
Bağımsız Dış Denetim Hizmetleri
Vergi Danışmanlığı Hizmetleri
Bilgi Sistemleri Denetim Hizmetleri
Hukuk Danışmanlığı Hizmetleri
İK Danışmanlığı Hizmetleri
Kurumsal Finansman Hizmetleri

İç Denetim Hizmetleri

•İç Kontrol Sistemlerinin Değerlendirilmesi

•İç Kontrol Sistemlerinin Kurulması

•Eş Kaynak

•Dış Kaynak

•İç Kontrol Sistemlerinin Denetlenmesi

•Bilgi Sistemlerinin Kurulması, Değerlendirilmesi,
Denetlenmesi

*İç Denetimin Yeni Boyutları :
Risk Yönetimi, Kontrol ve Kurumsallaşma*

